

De onthulling van de plaquette en presentatie van de wandelgids op vrijdag 29 september j.l. (v.l.n.r.: Bart Graatsma (auteur wandelgids), Wil de Jong (voorzitter CNME) en de wethouder voor Cultuur, Raymond Leenders) (foto: W. Graatsma).

Ton Coops neemt namens de Heimans en Thijssse Stichting uit handen van Tineke de Jong (auteur wandelgids) een van de eerste exemplaren van de wandelgids in ontvangst (foto: W. Graatsma).

Zo zegt Thijssse in zijn Verkade-album "Waar wij wonen" (1937) over zijn geboortestreek:

"Ik ben er nog altijd trotsch op, dat ik in Maastricht ben geboren. Die trots heeft nu niet zoo'n bijzonder stevigen grond, want ik was nog geen drie jaar oud, toen wij die stad weer verlieten. Maar de verhalen van mijn oudere broers en de onverflauwde lofspraken van mijn ouders bleven glans en glorie geven aan Maastricht en aan den Sint Pietersberg, aan Valkenburg en Meerssen. Een land van schoonheid en plezier. Toen ik nu veel later – ik liep al tegen de twintig en het lot had ons naar heel andere streken gebracht – als aankomend natuuronderzoeker naar Zuid-Limburg trok, had ik het gevoel van naar huis toe te gaan".

In een van zijn Verkade-albums ("Onze Groote Rivieren" uit 1938) beschrijft Jac.P. Thijssse een wandeling door de oude "groene" binnenstad van zijn geboorteplaats Maastricht. In het kader van het Jac.P. Thijssse-jaar heeft het dit jaar opgerichte Centrum voor Natuur- en MilieuEducatie Maastricht (CNME) het initiatief genomen tot de samenstelling en uitgave van een Jac.P. Thijssse-wandeling door Maastricht, getiteld "Onbekommerd" in de voetsporen van Jac.P. Thijssse", waarbij de tekst van het Verkade-album uit 1938 als leidraad is genomen (zie binnenzijde achteromslag november-nummer).

Om de herinnering aan Jac.P. Thijssse en bovenal het feit dat Thijssse in 1865, nu precies 130 jaar geleden, in Maastricht geboren werd, óók in zijn geboortestad Maastricht levend te houden, is op initiatief van en door het Centrum voor Natuur- en MilieuEducatie Maastricht, naast de uitgave van die Thijssse-wandeling, een herinneringsplaquette bij het geboortehuis van Jac.P. Thijssse gerealiseerd (zie de voorplaat van dit nummer). Op vrijdag 29 september j.l. vond de officiële onthulling plaats, tezamen met de presentatie van genoemde wandelgids.

De laatste avondbijeenkomst in (het Jac.P. Thijssse-jaar) 1995 van Kring Maastricht van het Natuurhistorisch Genootschap, waarvan Thijssse zo'n 30 jaar (tot aan zijn dood in 1945) lid is geweest, staat geheel in het teken van Jacobus Pieter Thijssse.

Op 7 december a.s. – de eerste donderdag-avond van de maand – wordt door Kring Maastricht in samenwerking met het Centrum voor Natuur- en MilieuEducatie Maastricht (CNME) en de Vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie (IVN), afdeling Maastricht, in het Natuurhistorisch Museum Maastricht een Thijssse-avond georganiseerd waarbij iedereen van harte welkom is (voor het programma: zie blz. 291).

Bart Graatsma

VERENIGINGSNIEUWS

HET GENOOTSCHAP OP WEG NAAR 2000 (20)

"OVER CONTRIBUTIE, WAARNEMINGEN EN GENOOTSCHAPSWAARDE"

Toen ik ruim 6 jaar geleden werd gevraagd om het voorzitterschap van het Genootschap op me te nemen hoefde ik daar niet lang

over na te denken. Het was al een eer voor mij om van een dergelijk actieve club bestuurslid te zijn en het verzoek om nog intensiever mee te denken over het te voeren beleid was niet tot dovemansoren gericht. Zo dacht ik er toen over en zo denk ik er nog over.

Toch is er nogal wat veranderd in de laatste jaren. Je zou kunnen zeggen dat het Genootschap "volwassener" is geworden. Anderen

geven dit aan met de term "professioneler", weer anderen met "eigentijdsder". Hoe je het ook noemt, feit is dat de vereniging bruist van de activiteiten waardoor het er ook bestuurlijk niet gemakkelijker op is geworden. De roep naar professionele, vaste krachten voor bestuurlijke ondersteuning en ondersteuning naar Kringen en Studiegroepen wordt dan ook steeds vaker gehoord.

Met de groei van het Genootschap namen

uiteraard ook de kosten toe. Per lid besteedt het Genootschap thans op jaarbasis ongeveer f 100,-. Hiervan komt ongeveer f 80,- op het conto van het Maandblad. In de praktijk betekent dit dat ondersteunende leden die verder geen activiteiten in Genootschapsverband ondernemen, voor de f 37,50 contributie die ze betalen ruim tweemaal zoveel in geldelijke waarde terugontvangen. In dit kader ga ik dan nog gemakshalve voorbij aan de inhoudelijke waarde van het Maandblad, een waarde die ook op nationaal niveau hoog wordt ingeschat. Hiervan mogen o.a. de positieve recensies over Maandblad-artikelen getuigen zoals die bij voorbeeld in *De Levende Natuur* regelmatig worden gepubliceerd.

Financieel gezien verloopt het aanzienlijk stroever. Al is er weliswaar geen faillissement in zicht, toch kost het het bestuur ieder jaar meer moeite om de exploitatierekening in overeenstemming te brengen met de begroting. Bij mijn aanstelling als voorzitter had ik mij voorgenomen om de eerste voorzitter te worden die geen contributieverhoging zou hoeven door te voeren. Het succes van de vereniging heeft dit streven echter achterhaald. De laatste contributieaanpassing heeft plaatsgevonden in het jaar 1987. De bijdrage voor gewone leden werd toen verhoogd van f 35,- tot f 37,50. In zekere zin mag de continuïteit in contributie gedurende de afgelopen 9 jaar als een bestuurlijke prestatie van formaat worden beschouwd, zeker als men de inflatie, de ledengroei en de toegenomen activiteiten in ogenschouw neemt. Het bestuur heeft recentelijk echter noodgedwongen de Algemene Ledenvergadering het voorstel gedaan om de contributie voor gewone leden tot f 40,- te verhogen. Parallel hieraan is het verzoek aan de provincie gericht om te komen tot een structurele verhoging van de provinciale subsidie voor onze vereniging. Wat hebben waarnemingen met deze materie te maken? Bij het laatste Periodiek Overleg bleek eens te meer dat de meeste leden van het Genootschap nog steeds niet in de gaten hebben wat de waarde is van ons waarnemingenarchief. Bij de oprichting van de Stichting Natuurpublicaties heeft het Bestuur duidelijk twee dingen voor ogen gehad. Enerzijds was dit de beheersing van de kosten van publicaties door ze buiten de begroting van het Genootschap te houden. Anderzijds werd bij de Stichting de verkoop van gegevens ondergebracht. Steeds meer wordt dui-

delijk dat waarnemingen van planten en dieren het kapitaal van het Genootschap vertegenwoordigen. Kapitaal in de zin van geld, maar ook in de zin van een krachtig wapen bij de beïnvloeding van beleid. Uit de opbrengsten van de gegevensverkoop worden de uitgaven voor publicaties bekostigd. Niet alleen zijn we zodoende in staat regelmatig bijzondere nummers van het Maandblad uit te geven, ook zorgt de Stichting voor de financiering van specialistische boekwerken die op geen enkele andere manier zouden kunnen worden bekostigd. Genootschapsleden ontvangen bij alle publicaties een bijzondere korting. Zo komt het geld terug op de plaats waar het werk is geïnvesteerd, namelijk bij de waarnemer in het veld.

Continuïteit in de waarnemingenstroom is derhalve voor het Genootschap van levensbelang. Zonder deze inkomsten zou het aantal activiteiten drastisch moeten worden beperkt of zou moeten worden besloten tot een kostendekkende contributieverhoging. Of zoals de vice-voorzitter het uitdrukte: "De keuze is eenvoudig, of jaarlijks 80 waarnemingskaarten inleveren of jaarlijks een contributie van 80 gulden betalen".

Het Genootschap is als geen ander in staat een volledig beeld te presenteren van flora en fauna in onze provincie. Wat dat betreft zijn we nagenoeg "professioneel". Belangrijk is dat het bestand wordt bijgehouden en dat we over enkele jaren nog steeds actuele verspreidingsoverzichten kunnen produceren. Dat noem ik "eigentijds". De boodschap van mij aan U zal duidelijk zijn. Zorg voor die gegevens, vul waarnemingskaarten in, investeer die tijd, verbreed je horizon met andere soortgroepen, steun alle studiegroepen en verknoei geen energie aan soortgevechten en protectionisme. Dan wordt het Genootschap pas echt "volwassen". Wat mij betreft mag dat resulteren in een databestand van twee miljoen in 2000. En dan pas heb je het over echte genootschapswaarde.

A. Lenders, voorzitter

NIEUWE FOLDER

Het Genootschap tikkert normaal gesproken niet zo aan de weg als het gaat om het werven van nieuwe leden. Dat we dat nu voor één keer heel uitdrukkelijk wel doen

heeft te maken met twee oorzaken. Enerzijds is dat de niet bepaald rooskleurige financiële situatie waarin de vereniging zich bevindt, anderzijds is dat het heuglijke feit dat we dank zij financiële steun van de provincie thans in staat zijn het Genootschap in een nieuwe wervende folder naar buiten toe te presenteren.

Het eerste aspect heeft ertoe geleid dat we de contributie met een gering bedrag hebben moeten verhogen. Hiernaast heeft u meer kunnen lezen over de achtergronden van dit besluit. We hopen in elk geval dat deze geringe verhoging niet zal leiden tot een leegloop van leden. Zelf heb ik alle vertrouwen dat de meeste leden de kwaliteit van vereniging en tijdschrift waarderen en dat ze begrip zullen hebben voor de situatie.

Omdat we de nieuwe folder niet aan onze leden wilden onthouden, onstond het idee om ieder lid middels het Maandblad kennis te laten nemen van het vouwblad. Naast de folder heeft het bestuur een informatiebrochure opgesteld waarin zich vooral de Kringen en Studiegroepen profileren. Zowel informatiebrochure als folder zijn binnenkort op alle vergaderingen en bijeenkomsten van Genootschapsafdelingen verkrijgbaar.

Uiteraard heeft het bestuur daarmee voor ogen om het ledenbestand fors uit te breiden. Niet dat we zullen groeien tot een vereniging met 10.000 of meer leden, daarvoor is het terrein van de natuurstudie waarschijnlijk te beperkt. Toch hebben we het gevoel dat we nog veel potentiële natuuronderzoekers missen en dat het huidige ledenbestand minstens moet kunnen worden verdubbeld. En wie kent de aankomende of reeds actieve natuuronderzoeker beter dan de natuuronderzoeker zelf. Vandaar dat we een beroep op u doen om binnen uw kennissen- of vriendenkring een nieuw lid te werven. Een aanmeldingskaart treft u bij de folder aan. Als ieder zijn genootschapsgevoel voor één keer laat spreken is de verdubbeling gerealiseerd. Mocht dit niet lukken dan moet men misschien overtuigd worden met een geschenkabonnement. En dan laat ik het aan u over of u die f 40,- door Sinterklaas of de Kerstman laat betalen. Vergeet in dat geval echter niet om ook uw naam en adres op de kaart te vermelden, zodat beiden weten naar wie de acceptgirokaart moet worden gestuurd.

A. Lenders, voorzitter